

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)
 1/2 an 40 „ (30 lei)
 1/4 an 20 „ (15 lei)
 O lună 7 „ (5 lei)
 Un nr. 30 fil. (25 bani)

□ □

Unirea

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
 odată 1 cor., a doua
 și a treia oară 80 fil.

Manuscrise sunt a se
 trimite la Redacția
 „UNIRII“ Blaj.

□ □

Români!

Evenimentele zilelor ultime petrecute în țara ungurească, unde a instăpânit duhul răsvăririi ne face să grijim de orânduiala bună în țara noastră proprie. Guvernul maghiar a ordonat mobilizare generală în scopul de a ține și mai departe în jugul secular frații noștri încă neeliberați. Nu numai atât, ci vrea să-și îndrepte cetele sale în contra Ardealului nostru, pentru a-l subjugă din nou și pentru a prăda satele noastre floritoare, și a jefui casele cetățenilor noștri pașnici. Ne este sfântă datoria, să punem piedecă puternică acestor năzuințe, cari ne amenință cu peze.

Nu avem dorul de a cuceri, născă prăda țara altora, ci vrem numai să ne apărăm Patria și să ne mântuim Țara noastră proprie, ceea ce numai printr-o armată puternică putem ajunge, care va ascultă și va urmări cu însuflețire și cu vitejia strămoșească poruncile Majestății Sale Regelui nostru Ferdinand I.

Nu frica de pedeapsă să vă ducă deci la împlinirea acestui ordin de chemare, ei mândria conștiință, că îndepliniți o sfântă datorie față de pământul nostru liberat, față de patria noastră română.

Este ceasul sfânt, când trebuie să punem stăpânirea noastră pe întreg pământul moștenit dela strămoși, când trebuie să punem temelie unui viitor demn și corăspunzător jertfelor și suferințelor de veacuri ale părinților noștri!

Aveți să răspundeți chemării, pentru a dovedi lumii întregi, că ne iubim Țara și că știm să o stăpânim cu vrednicie, — ducând cu noi liniște, libertate și stăpânire dreaptă în toate colțurile țării.

Iuliu Maniu,

prezidentul Consiliului Dirigent.

□ □ □

Imprumutul național.

— Cercularea Consistorului din Blaj. —

Cu scop de a procura mijloacele premiare neapărat de lipsă pentru acoperirea cheltuelilor împreunate cu noua organizare a funcționarilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Bănatului și ale părților ungurene unite cu regatul României, — Consiliul Dirigent Român din Sibiu, resortul de finanțe, emite un *imprumut național din bonuri de tezaur 50% din 1819, garantate de statul Român.* Acest imprumut va fi scutit pentru totdeauna de orice impozit. Bonurile de tezaur vor fi primite în valoarea lor nominală, ca garanții și cauziuni la toate casele publice. Cuponii scuzuți vor fi primite de celelalte case, drept numărare. Primul cupon poartă scadența de 1 August 1919.

Bonurile de tezaur vor fi primite în valoarea lor nominală în plata pământurilor parcelate, conform proiectatei reforme agrare. Statul va rambursă (replăti) aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în lei de parietate ce se va stabili între lei și coroane. *Se garantează însă detentorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum 50 lei.*

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător de 200, 500, 1000, 5000 și 10,000 în coroane austro-ungare și se poate subscrie la: *băncile românești și săsești, perceptorate, direcțiunile financiare, prefecturi, preturi și la alte instituțiuni și particulari provăzuți cu autorizare specială din partea Consiliului Dirigent, resortul finanțelor.* Prețul de subscriere este fixat *al pari* adică una sută de coroane pentru fiecare sută de coroane nominal, care se va vărsa integral la subscriere. Drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de banca austro-ungară, cari sunt tatate dinainte sau inclusive 1 Octomvrie st. n. 1918.

Aceste dispozițiuni a Consiliului Dirigent Român le aducea

la cunoștința fraților preoți, ca să subscrie înșiși după putință din imprumut, apoi, ca cetind acest cercular cu proxima ocaziune în biserică și la sf. liturghie, să-l explice, și să îndemne cu toată stăruința curatoratul bisericesc, senatul școlastic și pe credincioși să participe în măsură cât mai întinsă la imprumutul național, care: a) oferă cea mai bună elocare de capital, deoarece aduce 5%, pe când la bănci se capătă abea 2—3%; b) se replătește cel mult în 4 ani; c) se primește ca bani pentru plățirea pământului ce se va primi de țărani dela stat; d) se pare a se emite, ca să se salveze capitalul, ce-l avem în coroane, al căror curs scade din zi în zi. Indemnului binevoitor al credincioșilor și sfătuirea lor cuminte să nu se uite frații preoți nici afară de biserică, la orice ocaziune binevenită și contact cu credincioșii.

Acum când inimizii ne năpustesc de toate părțile și luptă cu extremă sfortare, ca să ne împiedece să ajungem la realizarea României-Mari, fiecare cetățean al patriei române este dator să contribuie cu obolul său la întărirea financiară a țării, dovedindu-și dragostea și alipirea către țara, care ne ocrotește pe toți deopotrivă și ne deschide perspective spre un viitor mai fericit. Pe lângă interesele ideale ale neamului ne-o pretinde aceasta și consolidarea noastră economică, deoarece avutul nostru numai atunci este în siguranță, când finanțele țării îl garantează față de orice pericol.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 15 Martie 1919.

Dr. Vasile Suciș m. p.,
 vicar capitular.

Imprumutul național al Ardealului se va închide în 6 Aprilie n. a. c. Cei ce n'au scris, să se grăbească să subscrie. Bani așezați în imprumut aduc mai mari interese decât depunerile. Să ne grăbim, cu toții să subscriem.

Bolșevism

și iarăș bolșevism. E plin aerul de el. Parcă și paserile inocente ale cerului ciripesc tot acest cuvânt și ele suferă de aceeaș boală cași lumea: bolșevism, bolșevism. A sosit primăvara frumoasă ca o Ileană Cosinzeană, cu tot farmecul ei; dar mirosul ei îmbetător din alte vremi, cu care umplea lumea, azi parcă miroase a bolșevism. Chiar și vântul, șiretul zefir, ne suflă pela urechi acelaș zumzet: bolșevism.

E bolșevism azi în Rusia, bolșevism în Germania, iar acum mai nou s'au socotit și ungurii și, — în lipsă de alte afaceri mai serioase, — întorcându-și mintea pe dos, s'au hotărât să facă și ei bolșevism. Și neavând — ca ajutor al guvernului — să deschis pușcăriile și au dat drumul tuturor celor osândiți la muncă silnică, ca aceștia să iasă în lume, să le facă unguirilor dreptate; vezi Doamne, vreau ca astfel să-și vadă salvată integritatea țării lor de tristă memorie... Perfect vorba ceea: »Paște murgule!»

E bolșevism în jur de noi. Și îmbetați de atâta miros de bolșevism, ne gândim, că oare cum stăm noi în fața acestei boli molipsitoare? suntem oare vaccinați îndeajuns, ca nu cumva să se lege și de noi cea mai nouă invenție omenească? Și răspunsul nu ne poate fi decât negativ.

Dușmanii noștri, — cari sunt destul de mulți, — se folosesc de toate mijloacele posibile, ca să samene și în ogorul poporului nostru sămânța bolșevismului, ca să propage și între noi ideile lor scâlciate. Vreau să ne vadă odată porniți și pe noi din vârful muntelui unde suntem încă, ca astfel să ne vadă cum ne prăvălim la vale, în jos, în abiz. — Iar noi stăm, îi primim cu brațele deschise, suntem înmănușați, le dăm voie să umble în sus și'n jos, în lung și lat, prin tinăra noastră țară. La noi e libertate deplină. Iar ei învață, propagă pe deascunsul, plătesc

cu bani mulți pe aceia, cari se identifică cu părerile lor.

Noi, în loc să facem o propagandă întinsă prin popor, în loc să facem tot posibilul ca să stingem în germene bacilul bolșevismului, care deja e în prima fază a conceperii la noi, stăm cu mâinile în sân și privim, din cerdacul caselor noastre, pufăind a lene din cibuc, cum ne taie dușmanii creanga de sub picioare. Și stând așa patriarhal cum suntem, ne vom trezi într-o bună zi și noi cu bolșevismul în spate. Să nu uităm, că poporul nostru e foarte atins de ideile aceste și nu trebuie să-i vorbească mult până se aprinde focul.

Să ne luăm odată pe seamă. Să facem propagandă sănătoasă în popor. Să se dea poporului pământ în arândă, în parte, sau oricum, vorba'i să i-se dea, ca astfel spiritele agitate să se mai mulcomească. — Auzim, că pe

țara Oltului, în județul Făgăraș, — esmișii Conziliului Dirigent au pus oamenilor așa condiții de exarendare, cași cari prin acele locuri nici când nu s'au pomenit. Și oare pentru ce? — Poporul așteaptă, ca în România Mare să aibă o stare materială bună și un trai ușor, dar în simplitatea lor nu pot pricepe greutatea zilelor de azi. Lumea e impacientă și trebuie să o liniștim. De aceea să luminăm poporul și să-i dăm tot ce se poate, îngrabă și cu preț moderat. La caz contrar vor prinde și la noi rădăcină ideile bolșevismului, mai ales, că poporului nostru i-s'a promis frunză și iarbă la începutul mișcărilor din Noemvrie. Cele promise nu le mai capătă și fiind, că au fost prea exagerate promisiunile acele, nici nu se pot împlini, iar cei ce trebuie să-i spună cum stau lucrurile și să-l lumineze, întârzie. De ce? Lgh.

Provincia bisericească gr.-cat. română de Alba-Iulia și Făgăraș în Statul Român.

— Memoriu prezentat Conziliului Dirigent Român. —

(Continuare).

3. Preparandiile sau școlile normale.

Provincia noastră bisericească posedă trei preparandii de băieți în Gherla, și două de fete, în Lugoj și în Gherla, amândouă înființate în timpul din urmă. Toate sunt de caracter religio-confesional greco-catolic fiind sub nemijlocita conducere a Ordinariatelor episcopesci.

Preparandiile, în lipsă de fonduri speciale pentru susținerea lor, au avut și mai au și acum a se lupta cu multe și mari greutate. Cu toate acestea, preparandiile noastre, grație spiritului de jertfă de sine a corporilor didactice, s'au putut ține la rând cu oricare dintre celelalte institute similare din țară, ba chiar și cu ale statului, unde lipsa de mijloace nu se simțea.

Subt povara lipsurilor materiale și între grelele împrejurări de trai ale timpurilor din urmă, toate Preparandiile noastre s'au văzut silită a primi ajutor de stat la salarizarea profesorilor, iar cele de fete dela început numai așa s'au putut deschide. Conspicue detaliate vor arăta și aici sumele trebuincioase dela stat pentru întregirea salariilor profesionale și pentru adausurile feliurite reclamate de greutatea timpului de acum. Precum așadar în trecut, așa și pe viitor salarizarea profesorilor dela preparandiile noastre va

fi de a se întregi așa cu ajutor dela stat, ca să fie întocmai ca și a celorla dela stat. Principiul acesta, bazat pe identitatea scopului și a muncii, este a se aplica la salariile școlare, în aceeași măsură, pe cât este înzestrarea lor: prin ce vor înceta și se vor vindeca nu puține gravamine și drepte plânsori ridicate de membrii corporilor didactice. Pe lângă aceste ajutoare însă, toate preparandiile noastre, cu excepția celei din Oradea-mare și în parte a celei din Blaj, reclamă cu imperiozitate sume mai mari dela Stat spre edificarea de localuri potrivite și corăspunzătoare cerințelor didactice. În fața greutăților extraordinare de edificare în sezonul nemijlocit de primăvară nu avem curajul de a formula cereri pentru ajutorare în acest scop; ba teamă ne este, că nici la proximal viitor budgetul statului român nu va fi în stare deodată să suplinească lipsurile de acest fel, cari, pe cât știm aproape în aceeași măsură și întindere există și la celelalte preparandii românești de dincoace de Carpați. Cu considerare însă la marea importanță a funcționării și dezvoltării mai departe a acestor institute, insistăm pentru ținerea în evidență a lucrului.

Menirea preparandiilor de băieți la noi este, precum se știe, de a crește învățători și totodată cantori la bisericile noastre. Pentru aceea și aici ea și preste tot la celelalte

instituiuni de învățământ popular, nu ridicăm dificultăți la inspecțiunea serioasă și control temeinic din partea statului, ci din contră, dăm mulțumită Domnului, că am scăpat de cecace era de fapt mai mult terorizare decât controlare. — Dar tot în același timp cu apăsător cuvânt Biserica insistă pentru păstrarea și pe viitor în mod neștirbit a caracterului religios-confesional al preparandiilor sale.

Cam tot aceste lucruri am avea de a le spune și față de de școlile civile de fete, de cari avem două: în Blaj și în Beiuș, cu restricția, că internatele de pe lângă ele stau, în orice privință, la înălțimea oricăror alte institute din țară. După trebuințele noi, școlile aceste ar fi de a se desvolta și mai mult, eventual până și la schimbarea lor în licee de fete. Dar în același timp aflăm de lipsă, ca la organizarea de nou a învățământului feminin să nu să scape din vedere împrejurările de viață ale poporului nostru.

La celelalte școli, adecă la reale, comerciale, militare, agricole și industriale noi stăruim, bineînțeles, pe lângă menținerea sau luarea învățământului religios între obiectele obligatoare; pentru că instrucțiunea religioasă o ținem de indispensabilă la educarea tinerimii, la formarea caracterelor solide, fără de cari națiunile mai mult vegetează decât trăiesc.

(Va urma).

Ordin de mobilizare.

În numărul trecut al foaiei noastre am publicat Ordinul de mobilizare. De prezent publicăm cercurile de recrutare, unde au să se prezinte singuraticii. Mobilizarea, cu excepția maghiarilor se referă la cei născuți în anii: 1899, 1895, 1894, 1893, 1892, 1891, 1890, 1889, 1888 cu excepția maghiarilor.

1. Ofițerii.

(înțelegând și aspiranții) de rezervă și de gloată, cari aparțin acestor contingente, au să plece în 48 de ore după publicarea acestui Ordin și anume cei din infanterie la proximal regiment, artilerie Cluj sau Sibiu, cei din trupele tehnice la Alba-Iulia (batalionul tehnic), cei din cavalerie, restul ofițerilor (medici, farmaciști etc.) și angloaiților militari la Sibiu, Secțiunea organizării (strada Cisnădiei).

2. Trupă.

(Suboficieri și soldat fără grad).

a) Deocamdată se cheamă la arme numai tinerii născuți în anii 1899, 1895 și 1894.

Ceialalți rămân la vetrele lor până la nouă chemare.

b) Prezentarea tinerilor născuți în 1899, 1895 și 1894 (trupă).

Primarii comunelor au să conducă și să prezenteze deodată la comanda cercului de recrutare toți tinerii născuți în anii 1894, 1895 și 1899, cari se țin de comunele lor cu excepția maghiarilor.

Vor fi deci prezentați nu numai aceia, cari până acum au servit la armata comună, honvezi (Landwehr), infanterie, cavalerie, artilerie, ori în alte servicii, ci chiar și aceia, cari la recrutările anterioare au fost aflați neapți și cari până acum nu au făcut nici un serviciu militar. Despre cei, cari zac la pat, să se aducă atestat dela medic. Oamenii vor fi prezentați cu o listă făcută după matricula de botez. Prin această listă se va constata absența oamenilor neprezentați.

Oamenii, cari la publicarea ordinului acesta nu locuiesc în comuna natală, vor fi prezentați împreună cu oamenii comunei, în care locuiesc. Se vor induce însă pe o listă separată a „străinilor“, care va arăta și comuna natală a fiecărui „străin“.

c) Timpul și locul de prezentare a tinerilor (trupă) născuți în anii 1899, 1895 și 1894 la:

Cercul de recrutare Sibiu.

5 Aprilie 1919: Oraș și plasa Sibiu, orașul Ocna.

6 Aprilie: Cisnădia, Seliste.

7 Aprilie: Nocrich oraș și plasa Mediaș.

8 Aprilie: Agnita oraș și plasa Sebeșul-săsesc.

9 Aprilie: Mercuria.

Cercul de recrutare Brașov.

5 Aprilie 1919: Comitatele Treiscaune și Odorheiu, orașul Brașov.

6 Aprilie: Șapte-sate, Barza-de-jos.

7 Aprilie: Cohalm, Sighișoara, Berza-de-sus.

8 Aprilie: Făgăraș, Arpașul-de-jos.

9 Aprilie: Șinca-mare, Șercaia, Bran.

Cercul de recrutare Târgul-Murăș.

5 Aprilie 1919: Târg-Murăș, orașul Reghinul-săsesc.

6 Aprilie: Reghinul-de-sus, Reghinul-de-jos, Murășul-de-jos.

7 Aprilie: Sereida, Ludoș, Iernot.

8 Aprilie: St-Mărtin, Ibașfalău, Hususău.

9 Aprilie: Comitatul Ciuc.

Cercul de recrutare Bistrița.

5 Aprilie 1919: Bistrița, plasa Iad, plasa Beclean.

6 Aprilie: Beclean, Beșinău, Năsăud.

7 Aprilie: Rodna-veche, Teaca.

8 Aprilie: Șarmașul-mare.

9 Aprilie: Ormenișul-de-câmpie și Chechiș.

Cercul de recrutare Cluj.

- 5 Aprilie 1919: Cluj, Cojocna.
6 Aprilie: Turda, Gilău, Hida.
7 Aprilie: Vințul-de-sus, Mucăcin.
8 Aprilie: Trăscău, Mociu, Iara-de-jos.
9 Aprilie: Cămpeni, Nadeșul-unguresc.

Cercul de recrutare Alba-Iulia.

- 5 Aprilie 1919: Roșia-Montană și Alba-Iulia.
6 Aprilie: Blaj, Teiuș.
7 Aprilie: Brad, Baia-de-Criș, Ighiul, Geoagiul-de-jos.
8 Aprilie: Aiud, Abrud.
9 Aprilie: Singătin.

Cercul de recrutare Orăștie.

- 5 Aprilie 1919: Orăștie.
6 Aprilie: Deva.
7 Aprilie: Hunedoara.
8 Aprilie: Hațeg, Ilia.
9 Aprilie: Petroșeni.

Cercul de recrutare Dej.

- 5 Aprilie 1919: Gherla, Dej.
6 Aprilie: Gărbău.
7 Aprilie: Lăpușul-unguresc, Mănăstire, Heanda-mare.

Dela fraji la fraji.

La încheierea congresului preoțesc din Sibiu, președintele Dr. Vas. Saftu, a relevat și pe preoții gr-cat. cari au asistat la Congres în frunte cu protopopul Clujului Dr. E. Dăianu, relevând personalitatea celui ce a uncut și a suferit pentru neamul său și zicând, „dacă în fruntea bisericii gr-cat. ar fi bărbați tot ca părintele protopop al Clujului, atunci în România mare așa fi nu numai de un neam, ci și de o lege...”

La aceasta p. Dr. Dăianu a răspuns cu o cuvântare pe care o publicăm în următoarele:

Preasfințite Părinte! Mărit Congres!

Dați-mi voie, ca și în numele fraților mei, cari au asistat la acest congres să vă mulțumesc cu toată dragostea pentru primirea frățească, ce ne-ați făcut.

Eu, — ca și ceilalți frați ai mei, — n'am venit aici cu vr'o mistune canonică, din partea cuiva, ori cu vre-o însărcinare oficială; nul — ci am venit chemat și mânat de inima mea, în care stăpânește aceeași simțire și însuflețire pentru biserică și neam, ca și în a frațiilor voastre.

În lipsă de însărcinare oficială, firește, n'am nici o cădere de a face vr'o declarație la chestiunea pe care distinsul meu frate și ortac de suferințe, președintele congresului, a pus-o aici în cuviate prea-binevoitoare pentru mine și în mijlocul unui aplaus atât de puternic și de elocvent al Dvoastră.

Cu toate acestea eu am dreptul și curagiul opinilor mele și și nu mă feresc a spune vederile mele. În cuvântul meu de la deschiderea congresului am comentat două momente mari

din istoria de suferințe a bisericii românești. De ce nu aș aminti și pe al treilea moment, care este unirea bisericii din Ardeal cu biserica Romei? Noi nu hesităm a recunoaște, că unii din cei ce au pus la cale unirea nu au făcut-o de dragul nostru, și nu erau inspirați de vr'o bunăvoință față cu noi; ba credem chiar, că unii vor fi făcut-o poate anume cu calculul politic, de a ne separa pentru totdeauna de cătră frații noștri de peste munți și a zădărnici această unire mare, pe care o prăznuim și o gustăm cu bucurie în aceste vremuri. Dar trebuie să vedem, că Dzeu, care cu puternic brațul seu cârmuiește destinele popoarelor și cu degetul înțelepciunii sale poartă firul istoriei peste voia și peste gândul acelor, cari își complac, că fac și cârmuiesc istoria lumii. Dacă unirea noastră cu Roma a eșit, la părere și în considerarea neamului întreg cu o desbinare religioasă, în loc de o unire, Dzeu a făcut cu noi marele seu dar, ca să o prefacă într'un izvor de unitate culturală a tuturor Românilor.

Asta o zic, nu eu, ci acel mare gânditor și înțelept rece, care a fost Titu Maiorescu. El spune, că „dacă politica familiei de Habsburg a încercat să ne aducă sub ascultarea Papei dela Roma, și neisbutind, pe deplin, ne-a împărțit în două, asta n'a fost un noroc. Dar, că din această încercare Români au ajuns în Cetatea eternă, unde a reînviat în ei simțământul gîntei latine, revărându-se ca o undă caldă și peste Carpați, aceasta a fost o rară fericire, care dintr'o desbinare religioasă a înălțat neamul întreg spre o unitate de cultură națională”.

Astăzi — har Domnului — noi toți suntem în atmosfera acestei unități culturale, în care ne simțim așa de bine cu toții, ca niște frați adevărați.

Dar, fraților, noi am mai trecut cu toții și prin școala aspră a unui războiu, cum n'a mai văzut lumea. La vâlvația acestui foc mondial noi am trebuit să vedem multe lucruri, ce n'am mai văzut, și să recunoaștem multe adevăruri, cari ne-au scăpat din vedere până aci. Din culmea acestei epoci privind trecutul noi trebuie să judecăm altfel multe de toate și să revizuiem multe din judecățile și prejudecățile avute.

Astfel noi trebuie să recunoaștem, că unirea cu Roma era o inevitabilă evoluție istorică după desbinarea bisericii din Răsărit și Apus, la care noi Români nu avusem nici o parte, nici de merit, nici de demerit. Noi mai trebuie să cunoaștem și să recunoaștem, că acea fa-

tală desbinare a bisericii creștine n'a provenit dintr'o deosebire de dogme, ci numai dintr'o ură seculară, dintr'un antagonism de rasă, ce era între Greci și Romani, și că ea a izbucnit din mici patimi și ambiții omenești. Iar dogmele credinței au fost invocate numai, ulterior, ca să acopere, ca niște odăjdii sfințite, uriciunile patimilor omenești.

Dacă voim deci, ca ceea ce era a stricat să se repareze, — și voința aceasta trăiește, ca o dorință, în inima fiecărui preot creștin și român, — atunci noi trebuie să urmăm calea dragostei, calea unei dragoste luminate, care singură mai poate repara, ceea ce era oarbă și orbitoare a stricat. Trebuie să urmăm calea dragostei lui Hristos, care este cea mai mare poruncă a Celui ce a zis: „De pe aceasta vă vor cunoaște oamenii, că sunteți învățăceii mei, dacă veți avea dragoste întru voi.”

Dacă dogmele se tâlcuesc în mai multe chipuri, apoi porunca lui Hristos, despre iubirea lui Dumnezeu și a aproapei nu suferă mai multe interpretări și este mai pe sus de toate.

Iată de ce am venit cu dragoste la acest congres, ale cărui lucrări le-am urmărit cu mult interes, în unele chestiuni cu admirație, și în toate cu mult folos pentru că am învățat mult.

Am profitat mai mult în aceste trei zile, decât dacă aș fi citit nu știu câte volume. Pentru că aici am citit în înșăș cartea vie a vieții, am citit în sufletele omenești, în sufletele fraților mei, și am constatat cu plăcere, că în sufletele noastre aceeaș scriptură este scrisă, și dacă vom avea aceeaș dragoste, acelaș tâlc l-l vom și da.

Tot ce doresc acum de încheiere este, ca să avem plăcerea de a Vă saluta cât de curând la congresul preoțimei noastre.

CONVOCATOR.**Onorate în Hristos Frate!**

În noua situație fericeită, ce ne-a dat-o Dumnezeu prin întregirea și unirea neamului românesc de pretutindeni, ni-se impunea și noue, preoțimei române unite cu Roma, ca să ne precizăm atitudinea și să ne alcătuim un program de muncă pentru viitor. În scopul acesta era dela sine indicată ținerea unui congres al preoțimei din mitropolia noastră, care era și contemplat pe Joi după Paști în Cluj.

Acum însă e convocat pe aceeaș și sinodul arhidiecezan la Blaj, cum și celelalte sinoade

diecezane. Nu putem presupune, că aceste sinoade ar fi fost menite să eludeze congresul preoțimei proiectat a se ținea la Cluj, dar nici nu putem admite așa ceva. Situația de încrucișare a pörnirilor din jos și din sus ne impun însă datorința de a ne consfătuși și a ne lămuri, pentru a observa o atitudine uniformă în toate diecezele, ca și sinoadele să se țină cu folos, și congresul preoțimei să se poată ținea cu rezultatul cuvenit, spre a organiza preoțimea conștientă a bisericii noastre într'o corporațiune solidară, gata a munci pe toate terenele, spre a ridică vaza clerului și a apăra interesele religioase și morale ale iubitului nostru popor, pândit de atâtea curente primejdioase.

Convocăm deci la o consfătuire frățească, ce se va ținea în Cluj la 9 Aprilie n. 1919 orele 8 a. m. pe toți cei ce poartă deosebit interes față de această cauză a preoțimei noastre, între cari ne placé a vă număra și pe On. Frăția Voastră.

Scopul consfătuirii este: a stabili timpul, locul și programul congresului preoțesc.

Cluj, 26 Martie n. 1919.

Dr. Elie Dăianu m. p. protopopul Clujului. *Valeriu Florian* m. p. protopop în Racovița. *Ioan Bucur* m. p. protopopul Indolului. *Ioan Simu* m. p. v. protopopul Sebeșului. *Emil Bran* m. p. protopop on. în Dragomirești. *Dr. Vasile Cerghizan* m. p. paroh în Coș. *Mihail Hodârneș* m. p. parohul Doștatului. *Dr. Victor Pop* m. p. preot în Gilău. *Ioan Isaicu* m. p. parohul Feneșului săs. *Dr. Vasile Dancu* m. p. preot în Nădășel.

Conferența de pace.**Rezolvarea conflictului Italo-jugoslav.**

Congresul de pace a adus în conflictul italo-jugoslav următorul rezultat: Orașele Triest și Gorizia și linia de acți până la Tarvis, aparțin Italiei, deasemenea și Istria și coasta dalmatină. Portul militar Pola va fi internaționalizat și va avea aceeași soarte ca portul militar german Kiel. Portul Fiume și coasta dalmatină până la Zara aparțin la Jugoslavia. Orașele Spalato și Ragusa revin Italiei deasemenea și insulele dalmatine. În ceea ce privește dreptul de liberă circulație pe Adriatica a Italiei și Jugoslaviei tratativele continuă. Se poate însă afirmă că conflictul italo-jugoslav e pe cale a dispărea cu totul.

Wilson susține cererile României.

Din Paris se anunță: Wilson cunoaște în chip lămurit chestiunea

Banatului. El a cerut delegațiilor sârbi să nu fie așa de intrasigenți față de România și să caute o modalitate împăciuitoare la Banat. Wilson a făcut unele declarațiuni importante pentru noi și a opinat, că viitorul României va fi strălucit, căci noi am știut să luptăm pentru adevăr și dreptate. Incercările magnaților Unguri din America, și manoperile emisarilor Unguri din Elveția, cari căutau să ne compromită n'au dat rezultatele dorite. Wilson a promis, că va susține cu toată tăria sa revendicările României, căci ele sunt drepte și intră în spiritul programului său democratic.

Salarizarea profesorilor

Reținem din un articol al ziarului »Dacia»:«

In chestiunea salariilor, d. Nanu, aduce la cunoștință adunării, că delegația asociației profesorilor secundari, care a lucrat la ministerul instrucțiunii, a isbutit să obțină următoarele:

1) Leafa inițială 520 lei, profesorii secundari fiind asimilați cu magistrații. In cazul când acestora li se va spori salariu, această sporire se va face și pentru membrii corpului didactic.

2) Patru gradații fiecare reprezentând 25 la sută din leafa inițială.

3) Profesori de religie și d-nele profesoare sunt asimilate în toate drepturile cu ceilalți profesori.

4) Măestrii, dacă pe lângă studiile speciale vor avea și minimum bacalaureatul vor fi asimilați cu profesorii.

5) Orele de muncă: 15 pe săptămână pentru acei cari au mai puțin de 20 ani de învățământ, și 12 ore pentru ceilalți.

6) Obligatoritatea unui plus de 7 ore pe lună, care va fi plătit cu 40 lei ora adică 280 lei pe lună.

7) Ministrul a mai hotărât, ca d-nele profesoare să țină cursuri suplimentare de educație elevilor și aceste ore nu vor fi plătite.

9) Preoții, profesorii de religie vor avea 15 ore pe săptămână și nu vor fi obligați să ia mai mult.

Orfelinatul din Blaj s'a deschis și funcționează, ocrotind peste cincizeci orfani.

Toată suflarea românească să-și împlinească datoria față de orfanii rămași pe urma războiului.

Să contribuim din prisosul nostru, pentru orfelinatul din Blaj.

Dumnezeu va răsplăti însutit.

Informațiuni.

***Șeful resortului finanțelor** a adresat către toți prefeții și președinții comisiunilor de despăgubire, următoarea *notă circulară*:

In legătură cu ordonanța Nr. 939. In cauza despăgubirilor de războiu spre orientare și spre a înlătura orice nedumerire ca adaus ordonez și declar următoarele:

Ordonanța susamintită are a fi interpretată strict și aplicată ad litteram. Prin urmare pagubele de o categorie neindicată în art. I. ordonanței de sus, cum sunt:

1. cele cauzate prin refugiere în 1916 a săcuilor și a populației din județele marginase, și
2. cele cauzate prin revoluția din 1918. n'au a se arăta, căci nu vor fi admise la desbatere și nu se vor restitui.

Ordonez și declar mai departe, că art. 13 are să fie ținut în vedere cu cea mai mare rigurozitate. Drept urmare pierderea totală a oricărui drept de despăgubire vor avea nu numai declarațiuni cu pretenții neexistente, sau făcute cu rea credință ori cu intenții frauduloase ci și cele exagerate. Deci în primul rând încredințării (procuratorii) păgubiților să țină cont, că prin pretenții exagerate periclitează într'un mod absolut interesul clienților.

In fine declar, că avansuri nu se dau și prin urmare cereri pentru acordarea vreunei anticipații nu se vor lua în seamă și nu se vor rezolvi.

***Foeh**, însoțit de numeroși ofițeri francezi, englezi și americani, a sosit în Köln, va cerceta ținutul de pe lângă Rin. Cu acest prilej va vizita și uzinele Krupp, puse sub controlul aliaților.

***Orașul Győr** a fost ocupat de trupele boheme.

***Di Vasillie Goldiș** a părăsit ieri conducerea resortului instrucțiunii publice, plecând la București spre a-și lua locul de ministru fără portofoliu în cabinetul dlui I. Brătianu.

***Consiliul facultății de drept** dela Universitatea din Iași a hotărât suspendarea din învățământ a dlui C. Stere.

***Profesorii din Iași** sunt mulți aplicați să treacă la Universitatea din Cluj.

Deasemenea se spune, că profesorii transilvăneni din localitate sunt dispuși a trece în învățământul din Transilvania.

***Ungurii** au eliberat pe lt-colonelul Vyx, pe care-l arestaseră cu prilejul ultimei lovituri de stat dela Budapesta. Odată cu lt-colonelul Vyx au fost trecuți peste linia de demarcație și ofi-

terii români de legătură. Vyx a sosit la Belgrad, iar oficerii români au plecat la București.

***Sămbătă** au plecat din Paris prin Marsilia 50 locomotive pentru România.

***Trupele aliate** după telegrame sosite din Rusia au avut o mare victorie asupra bolșevicilor la Jekaterinoslav, făcând 145.000 bolșevici prizonieri, și 12.860 de mitraliere, 120 de tunuri și 12 trenuri blindate, și foarte mult material de telefon și telegraf.

***Bulgarli** au început a concentra forțe la diferite puncte de frontieră spre România. Autoritățile militare ale aliaților din Bulgaria au provocat guvernul bulgar a concedia imediat aceste forțe, căci în caz contrar vor lua cele mai draconice măsuri militare de războiu contra Bulgariei. Guvernul bulgar a promis a îndeplini ordinele aliaților.

***Bandele ungare** s'au retras complet de pe valea Murașului dintre Soborșin și Arad. Aradul și Seghedinul sunt ocupate complet de trupele Franceze. Trupele ungurești din aceste 2 orașe s'au retras spre nord, înspre Békéscsaba și Gyula.

In sectoarele Ciucea—Zălau—Seini Ungurii n'au început retragerea. Zilnic schimb de focuri de armă și tun. Patrurile inimice de recunoaștere au fost în ultimele zile peste tot locul cu pierderi pentru Unguri.

***Bolșevii** după telegrame sosite la Stockholm din Helsingfors au fost grav bătuți la Viena, de către trupele naționale litvane, polone și de trupele Aliaților. La Vilna au fost făcuți 72.000 bolșevici prizonieri. luându-li-se 53.000 mitraliere și 40 de tunuri.

Bibliografie.

Maiorul George G. Garoescu: Războiul Neamului Românesc 1916—1918. (Tipografia Gazeta Trans. Brașov. Prețul 2 Lei). Primim la redacție o carte foarte interesantă, pe care am dori să o citească cât mai mulți. E o explicare foarte clară a războiului ce l-a avut România, începând cu antecedentele și isprăvind cu evenimentele, ce s'au desfășurat până în vara anului 1918.

Se lămurește pe deplin situația militară, mobilizarea, situația strategică a României, ofenziva în Ardeal, defenziva, retragerea.

Urmează reorganizarea armatei române, sosirea misiunii franceze, ofenziva română, victoria dela Mărășești.

Recomandăm, cu toată căldura cartea d-lui maior George G. Garoescu, căci este un Vade mecum, cu ajutorul căruia înțelegem ușor multe din tainele războiului.

Societatea de editură „Unirea”

anunță prelungirea termenului de subscriere de acții până în

15 Aprilie 1919

1 acție cor. 100, plus 5 cor. taxă de fundare.

Ceice au primit liste de subscriere să binevoiască a ni-le retrimite până în 25 Aprilie a. c. pe adresa: (45) 6—30.

Societatea de editură „Unirea” Blaj.

Prefectura Județului Alba-Inferioară.

Nr. 970/1919, pref.

Concurs.

Prefectul Județului Alba-Inferioară publică concurs la posturile de vigil (inspector) de pădure cercual cu sediul:

1. Abrudsat. 2. Cricău. 3. Feneș. 4. Șard. 5. Cârna, devenite vacante prin decedare și abdicere.

Petițiile scrisă cu mâna proprie sunt de a se înainta — până în 30 Aprilie a. c. la oficiul prefecturii din Aiud.

La cerere să se accludă:

1. Atestat despre examenul de gornic (vigil de pădure).
2. Atestat de botez.
3. Atestat de indigenitate și moralitate.
4. Atestat medical.

In lipsa de concurenți cu examen de calificare (szakvizsgázott) să vor aplica și concurenți, cari și-au făcut serviciul militar și știu scrie, citi și calcula în limba română și maghiară și să simt apti și să deobligă a-și câștiga examenul de calificare în decurs de 3 ani. — Aceștia însă vor primi numai 80% a salariului fundamental.

Atribuțiuni: salar fundamental anual 600 cor., care crește tot la 5 ani ou câte 100 cor. până la 1000 cor.

Relut de cvartir 120 cor., recompensă de lemne (favălt-ság) 60 cor., paușal de călătorie 200 cor., paușal de cancelarie 10 cor.

Afară de acestea până la restabilirea timpurilor normale vor primi un adaus de scumpete anual de 450 cor., precum și după fiecare copil, care e sub 16 ani, 150 cor. adaus familiar.

Ridicarea salarelor e în decurgere.

Cei denumiți după un (1) au de probă se vor numi definitiv. Aiud, la 22 Martie 1919.

(47) 1—1. Dr. Bazil Ciura, sub-prefect.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.